

Mikroliikenneluvan käyttöönotto Vantaalla ja mikroliikennelupaan liitettävät lupaehdot / HW

VD/7384/08.00.00.01/2025

HW/MH/EP/IR

Vantaan kaupunki ottaa liikenteen palveluista annetun lain mukaisen mikroliikennelupamenettelyn käyttöön **1.1.2026**. Mikroliikenneluvan hakeminen tulee pakolliseksi palveluntarjoajille, jotka tarjoavat Vantaan kaupungin alueella yhteiskäyttöisiä kevyitä sähköajoneuvoja, polkupyöriä tai moottorilla varustettuja polkupyöriä. Lupamenettelyn tarkoitus on puuttua erityisesti yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen aiheuttamiin liikenneturvallisuus- ja esteettömyysongelmiin. Mikroliikennelupaan liitetään lainsäädännön mukaiset lupaehdot, jotka koskevat ajoneuvojen pysäköintiä, ajonopeuksia, käyttöalueita, lukumäärää, käyttöaikoja, käyttösovelluksen ominaisuuksia ja käyttöä koskevien tietojen välittämistä kunnalle.

Mikroliikenneluvan tausta ja tarkoitus

Liikenteen palveluista annettuun lakiin (303/2025, ”liikennepalvelulaki”) hyväksyttiin 13.6.2025 uusi mikroliikennepalvelun tarjoamista koskeva luku 2 a. Laissa säädetään, että yhteiskäyttöisten kevyiden sähköajoneuvojen (esimerkiksi sähköpotkulautojen), polkupyörien tai moottorilla varustettujen polkupyörien vuokralle tarjoaminen kunnan hallinnoimalla alueella edellyttää kunnan myöntämän voimassa olevan mikroliikenneluvan. Mikroliikennelupaa ei edellytetä toimijalta, joka vuokraa ajoneuvoja henkilökohtaiseen pitkäaikaiskäyttöön leasingpalveluna tai joka vuokraa kevyitä sähköajoneuvoja kivijalkaliikkeestä esimerkiksi turistien päiväkäyttöön. Myöskään esimerkiksi taloyhtiöt, jotka vuokraavat muutamia ajoneuvoja pienelle ryhmälle ihmisiä, eivät ole mikroliikenneluvan alaisia toimijoita. Mikroliikennelupa ei koske yksityiskäytössä olevia ajoneuvoja.

Mikroliikenneluvan myöntää se kunta, jonka alueella palvelua tarjotaan. Lupa myönnetään määräajaksi ja korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan. Laki antaa kunnalle mahdollisuuden asettaa lupaan liitettäviä lupaehdoja. Vuokrattavien ajoneuvojen ajonopeuksia, pysäköintiä ja käyttöalueita voidaan säädellä lupaehdoilla, jos se on *tarpeellista* liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta. Vuokrattavien ajoneuvojen lukumäärää, käyttöaikoja, käyttösovelluksen ominaisuuksia ja käyttöä koskevien anonymisoitujen tietojen välittämistä kunnalle voidaan säädellä lupaehdoilla, jos se on *välttämätöntä* liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta.

Mikäli luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehdoja, kunta voi antaa luvanhaltijalle huomautuksen ja kehottaa luvanhaltijaa korjaamaan puutteet määräajassa. Mikäli luvanhaltija ei noudata kehotusta ja havaittua puutetta on pidettävä olennaisena, kunta voi peruuttaa luvan.

Laki ei anna kunnalle harkintavaltaa mikroliikenneluvan myöntämisessä. Lupa on myönnettävä kaikille sitä hakeneille palveluntarjoajille, joiden mikroliikennelupaa ei ole peruutettu viimeksi kuluneen vuoden aikana ja jonka toimitusjohtajaa tai vastuunalaista yhtiömiestä ei ole määrätty liiketoimintakieltoon eikä väliaikaiseen liiketoimintakieltoon.

Laki astui voimaan 1.8.2025. Lain mukaisesti kuntien tuli joko ottaa mikroliikennelupamenettely käyttöön yhden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta tai tehtävä päätös lupamenettelyn käyttöönoton lykkäämisestä enintään 1.1.2026 saakka. Kaupungininsinööri päätti 12.8.2025 lykätä mikroliikennelupamenettelyn käyttöönottoa enintään 1.1.2026 saakka.

Osana mikroliikennettä koskevaa lainsäädäntöä myös ajoneuvojen siirtämisestä annettuun lakiin (1508/2019) hyväksyttiin 13.6.2025 mikroliikennelupaan liittyvän ajoneuvon siirtoa koskeva luku 5 a. Lain mukaisesti kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa lähi- tai varastosiiirron välittömästi, jos mikroliikenneluvan alainen ajoneuvo on pysäköity mikroliikennelupaan liitettyjen lupaehtojen vastaisesti.

Mikroliikenteen nykytilanne Vantaalla

Vantaalla toimii tällä hetkellä kolme sähköpotkulautoja vuokraava markkinaehtoista yritystä. Kaupungilla oli vuosina 2019–2025 käytössään oma kaupunkipyöräjärjestelmä, jonka toimintaa ei tämänhetkisen tiedon mukaan jatketa vuonna 2026. Vantaalla ei tällä hetkellä toimi markkinaehtoisia yrityksiä, jotka tarjoaisivat asemattomaan pysäköintiin perustuvia polkupyöräpalvelua.

Kaupunki on tähän asti sopinut sähköpotkulautayritysten kanssa yhteisistä pelisäännöistä. Sähköpotkulautojen maksiminopeus on laskettu 20 kilometriin tunnissa, ja viikonloppuoina laudat ovat olleet kokonaan pois käytöstä. Lisäksi kaupunki on laatinut sähköpotkulaudoille tarkoitettuja pysäköintiruutuja, jotka yritykset ovat merkinneet sovelluksiinsa. Yksittäisiä pysäköinti- ja ajokieltoalueita on sovittu esimerkiksi rautatieasemien yhteyteen. Nämä kaupungin kanssa sovitut rajoitukset ovat täysin perustuneet yritysten vapaaehtoisuuteen, ja rajoituksia on noudatettu vaihtelevasti.

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin alueella oli yhteensä noin 3 000 yhteiskäyttöistä sähköpotkulautaa. Yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosina, ja samalla niistä aiheutuvat liikenneturvallisuus- ja esteettömyysongelmat ovat lisääntyneet. Myös sähköpotkulautoihin liittyvän asukaspalautteen määrä on kasvanut. Sähköpotkulautojen määrä Vantaalla on kuitenkin vielä kohtuullinen. Pysäköinnistä aiheutuvat haitat juontuvat pääasiassa yksittäisistä väärinpysäköidyistä laudoista sekä yksittäisiin kohteisiin kerääntyvistä laudoista. Pysäköinnin aiheuttamat ongelmat korostuvat erityisesti joukkoliikenneasemien ympäristöissä. Liikenneturvallisuusriskejä sekä kuljettajalle että ulkopuolisille koituu korkeista ajonopeuksista erityisesti jalankulkijoiden seassa, jalkakäytävällä ajamisesta ja useamman kuin yhden henkilön kuljettamisesta samalla laudalla.

Mikroliikennelupaan liitettävät lupaehdot

Lupaehtoja on valmisteltu yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä HSL:n kanssa, jotta pääkaupunkiseudulle saataisiin mahdollisimman yhtenäiset lupaehdot. Lupaehtojen valmistelussa keskusteltiin erilaisten sidosryhmien kanssa. Valmistelussa keskusteltiin vanhus- ja vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston, Itä-Uudenmaan poliisin, liikenneturvallisuustyöryhmän sekä Vantaalla toimivien sähköpotkulautayritysten kanssa. Lisäksi Poliisihallitus esitti yleiskirjeessä toiveensa lupaehtojen sisällöstä, ja HUS-yhtymä lähestyi kaupunkia omilla ehdotuksillaan. Sidosryhmien näkökantoja kuvataan tarkemmin liitteen 3 sidosryhmäyhteistyön muistiossa.

Tämänhetkisen tiedon mukaan Vantaalla toimii ensimmäisen lupakauden aikana vain sähköpotkulautoja vuokraavia yrityksiä. On kuitenkin mahdollista, että markkinaehtoinen palveluntarjoaja tarjoaa vuokralle jatkossa myös polkupyöriä, joten lupaehtoissa huomioidaan eri ajoneuvotyytit.

Lupaehdot on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 1.

Nopeusrajoitukset

Lupaehdoissa jatketaan aiemmin käytössä olleita nopeusrajoituksia. Ajonopeuksien säätely on tarpeellista, sillä ajonopeuden alentaminen lieventää onnettomuusriskiä ja onnettomuuksien vakavuutta.

Yleiseksi nopeusrajoitukseksi määrätään 20 km/h ja arkiöinä 15 km/h. Viikonloppuöinä sähköpotkulaudat ovat kokonaan poissa käytöstä, mitä kuvataan tarkemmin kohdassa Käyttöajat. Uutena nopeusrajoituksena laaditaan virtuaalisesti rajattuja alhaisen ajonopeuden alueita, joissa nopeusrajoitus on 10 km/h. Alle 10 km/h nopeusrajoituksen asettaminen vaikeuttaisi sähköpotkulaudan päällä tasapainossa pysymistä. Alhaisen ajonopeuden alueita laaditaan keskustojen jalankulkupainotteisille alueille, kuten kävelykaduille ja toreille, joissa jalankulkijoiden ja sähköpotkulautojen käyttämiä väyliä ei ole eroteltu toisistaan ja joissa sähköpotkulautojen korkea ajonopeus aiheuttaa merkittäviä liikenneturvallisuusriskejä. Alustavat versiot alhaisen ajonopeuden alueista Tikkurilassa ja Myyrmäessä on esitetty liitteessä 2. Näiden lisäksi valmistellaan pienempiä alhaisen ajonopeuden alueita esimerkiksi vilkkaille kävelyalueille myös muissa kaupunkikeskuksissa. Alueiden lopulliset rajaukset viimeistellään ensimmäisen operointikauden alkuun mennessä.

Ajonopeutta koskevia lupaehdoja ei sovelleta polkupyöriin, sillä polkupyörät (ml. sähköavusteiset pyörät) ovat kuljettajalleen pääosin turvallisempia kuin sähköpotkulaudat. Tämä johtuu muun muassa eroista ajoneuvojen kiihtyvyydessä, vakaudessa, pyörien koossa ja kuljettajan asennossa ja painopisteessä. Myös onnettomuustilastot osoittavat, että sähköpotkulaudan kuljettajalla on merkittävästi suurempi riski joutua onnettomuuteen kuin polkupyörän kuljettajalla. Mekaanisten polkupyörien nopeuden tekninen rajoittaminen ei ole edes mahdollista, vaan polkupyörän kuljettajan tulee noudattaa tieliikennelain mukaisia ajonopeuksia.

Pysäköinti

Huolimattomasti pysäköidyt sähköpotkulaudat aiheuttavat Vantaalla merkittäviä esteettömyys- ja liikenneturvallisuusongelmia, joten niiden pysäköintiä on tarpeen rajoittaa lupaehdoilla. Pysäköintiä ohjataan lupaehtoihin liitettävillä pakotetun pysäköinnin alueilla, joilla sähköpotkulauta on mahdollista pysäköidä vain erikseen osoitettuihin paikkoihin, kuten maalattuihin pysäköintiruutuihin. Laajoja pakotetun pysäköinnin alueita laaditaan Tikkurilan ja Myyrmäen keskusta-alueille sekä pistemäisesti joukkoliikenneasemien yhteyteen myös muilla alueilla. Alustavat versiot pakotetun pysäköinnin alueista Tikkurilassa ja Myyrmäessä on esitetty liitteessä 2. Alueiden lopulliset rajaukset viimeistellään ensimmäisen operointikauden alkuun mennessä. Alueet on valikoitu ja rajattu yrityksiltä saadun pysäköintidatan perusteella kattamaan kaupungintasoisesti alueet, joissa pysäköidään määrällisesti eniten. Näiltä alueilta on pyritty kattamaan erityisesti esteettömyyden erikoistason tavoiteverkoksi määriteltyjä alueita. Rajoitusalueita voi olla tarkoituksenmukaista myöhemmin laajentaa Tikkurilan ja Myyrmäen lisäksi myös muihin kaupunkikeskuksiin.

Pakotetun pysäköinnin alueille laaditaan noin 80 uutta pysäköintipaikkaa, jotka toteutetaan suurimmaksi osaksi maahan maalattavina ruutuina. Yhteen pysäköintipaikkaan mahtuu ruudun koosta riippuen noin 9–15 sähköpotkulautaa. Pysäköintipaikkojen tarkat sijainnit katuymäristössä määritellään liikenteenohjaussuunnitelmissa, hyväksytään normaalin prosessin mukaisina tiemerkinä ja pyritään toteuttamaan ensi kevään aikana. Kaikki pakotetun pysäköinnin alueiden sisälle suunnitellut pysäköintipaikat eivät ole valmiina vielä lupakauden alussa, joten pakotetun pysäköinnin alueita otetaan lupakauden aikana käyttöön asteittain pysäköintipaikkojen valmistumisen mukaan. Myös eräät ajankohtaiset kadunrakennustyömaat, kuten Tikkuraitin saneeraus ja Vantaan ratikan työmaat, vaikuttavat rajoitusalueiden käyttöönottoaikatauluun.

Pakotetun pysäköinnin alueiden ulkopuolella ajoneuvot tulee pysäköidä tieliikennelain ja maastoliikennelain mukaisesti väylän reunaan siten, etteivät ne haittaa muuta liikennettä. Pakotetun

pysäköinnin alueen ulottaminen koko kaupungin alueelle ei ole realistista, sillä ratkaisu vaatisi useiden satojen uusien pysäköintipaikkojen laatimisen.

Käyttöalueet

Kaupunki rajaa yksittäisiä kohteita pois ajoneuvojen käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi rautatieasemien laiturialueet, joissa ajaminen ja pysäköinti voi aiheuttaa vaaratilanteita ja heikentää esteettömyyttä. Alueiden rajauksessa kiinnitetään huomiota siihen, etteivät rajaukset estä alueen ohi kulkevien ajoneuvojen etenemistä tarpeettomasti.

Käyttöajat

Viikonloppuöinä ajoneuvot ovat kokonaan poissa käytöstä klo 00.00–05.00. Rajoituksella pyritään estämään erityisesti päihtyneenä ajamista. Sähköpotkulaudan kuljettajaa on 17.6.2025 alkaen koskenut 0,5 promillen raja, mutta promillerajan tai pakollisen liikennevakuutuksen voimaantulon osalta ei ole todettua näyttöä siitä, että muutokset olisivat selvästi vähentäneet liikenneonnettomuuksia muissa kaupungeissa, joissa yökielto ei ole ollut käytössä. Reaktiotestit käyttäjille eivät myöskään ole riittävä keino varmistamaan, ettei päihtynyt kuljettaja saa ajoneuvoa käyttöönsä. Myös HUS-yhtymän onnettomuusdata puoltaa viikonloppuöiden ajokieltoa. Poliisi ja HUS-yhtymä ovat toivoneet kaupungilta jopa aikaisempaa alkamisajankohtaa viikonloppuöiden käyttökiellolle. Koska sekä HUS-yhtymä että poliisi vahvasti puoltavat viikonloppuöiden ajokieltoa liikenneturvallisuuden kannalta ehdottoman tärkeänä ja koska muiden toimenpiteiden vaikuttavuudesta ei ole näyttöä, viikonloppuöiden käyttökielto on liikenneturvallisuuden kannalta välttämätön toimenpide.

Viikonloppuöiden käyttökieltoa ei sovelleta polkupyöriin. Polkupyörien käyttäjien ei ensinnäkään ole todettu joutuvan onnettomuuksiin erityisesti yöaikaan samaan tapaan kuin sähköpotkulautojen käyttäjien. Toisekseen polkupyörät (ml. sähköavusteiset pyörät) ovat käyttäjälleen pääsääntöisesti turvallisempia, mikä johtuu muun muassa eroista ajoneuvojen kiihtyvyydessä, vakaudessa, pyörien koossa ja kuljettajan asennossa ja painopisteessä. Kun otetaan huomioon sähköpotkulautojen toimintakentässä viime vuosina tapahtuneet liikenneturvallisuuden parannukset, kuten promilleraja ja pakollinen liikennevakuutus, viikonloppuöiden ajokiellon poistaminen ja korvaaminen lievemmillä toimenpiteillä myös sähköpotkulaudoille saattaa olla perusteltua myöhempänä ajankohtana. Kaupungilla kehitetään ajokäyttäytymiseen liittyvää seurantaa muun muassa muista kaupungeista saatujen tietojen perusteella.

Ajoneuvojen lähtökohtaiseksi operointikaudeksi asetetaan 1.4.–30.11. Kaupungilla on lakisääteinen velvoite katualueiden talvikunnossapidosta, ja kaduilla olevat mikroliikennevälineet vaikeuttavat tämän velvoitteen toteuttamista. Lisäksi liukkaalla kelillä mikroliikennevälineiden kuljettajiin kohdistuu kasvava onnettomuusriski, kun nopeuksien ja jarruttamisen hallinta muuttuu liukkauden myötä vaikeammaksi ja törmäysten välttämiseksi vaadittu reagointiaika kasvaa. Lupaehdoissa linjataan, että kaupunki voi lyhentää tai pidentää kauden pituutta sääolosuhteiden perusteella. Tavoitteena on pitää käyttökausi mahdollisimman pitkänä siten, ettei ajoneuvon käytöstä aiheudu kohonnutta liikenneturvallisuusriskiä tai haittaa kunnossapidolle. Lähtökohtaisesti päivämääriin sidotun käyttökauden tarkoitus on kuitenkin varmistaa, että kaupunki voi ennakoida toimintaansa ja hoitaa lakisääteiset velvoitteensa katujen talvikunnossapidosta. Pääkaupunkiseudun kuntien kanssa on sovittu alustavasti, että Helsingin kaupungin kunnossapito seuraa sääennustetta, ja operointikausi lopetettaisiin seudun kaupungeissa samanaikaisesti.

Ajoneuvojen lukumäärä

Kaupunki ei toistaiseksi rajoita ajoneuvojen lukumäärää, sillä sähköpotkulautojen määrän ei ole todettu olevan liian suuri kaupungin alueella.

Käyttösovelluksen ominaisuudet

Lupaehdoissa edellytetään, että palveluntarjoaja toteuttaa kaupungin laatimat alue- ja aikarajoitukset sovelluksessaan ja että käyttäjää ohjeistetaan sovelluksessa kaupungin lupaehtojen mukaiseen ajotapaan. Nämä ovat välttämättömiä toimia, jotta ajoneuvojen käyttöä voidaan ohjata lupaehtojen edellyttämällä tavalla. Palveluntarjoajan on myös vaadittava käyttäjää ottamaan valokuva ajoneuvosta pysäköintitapahtuman päätteeksi, jotta ajoneuvot pysäköidään todennäköisemmin oikein ja jotta vastuukysymykset ovat selkeitä mahdollisissa väärinpysäköinnin seurauksissa. Valokuvavaatimus on jo nyt käytössä Vantaalla ja muualla pääkaupunkiseudulla.

Käyttöä koskevan tiedon välittäminen kaupungille

Palveluntarjoajan edellytetään jakavan muun muassa ajoneuvojen pysäköintiä ja käyttöajankohtia koskevaa dataa kaupungille, jotta kaupunki voi valvoa lupaehtojen noudattamista. Data jaetaan palveluntarjoajan oman rajapinnan kautta.

Lupaehtoihin tehtävät muutokset

Lupaehtoihin voidaan lain mukaisesti tehdä välttämättömiä muutoksia kesken lupakauden. Lupaehtoihin on kirjattu, että tilapäisiä muutoksia lupaehtojen rajoituksiin voidaan tehdä esimerkiksi työmaiden, tapahtumien ja hiekanpoiston takia.

Pysyviä muutoksia lupaehtoihin voidaan tehdä erillisellä päätöksellä, ja muutoksia on tarkoituksenmukaista pystyä tekemään hyvinkin nopealla aikataululla. Näin ollen on tarpeen oikeuttaa kaupungininsinööri päättämään vähäisistä muutoksista mikroliikenneluvan lupaehtoihin. Hyvin pienimuotoisista muutoksista, jotka eivät oleellisesti vaikuta palveluntarjoajien asemaan tai toimintaan, ei kuitenkaan ole tarpeen tehdä erillistä päätöstä. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi virtuaalisten rajoitusalueiden muodon tai koon korjaaminen, kun se on tarpeellista rajoitusalueiden käytännön toimivuuden varmistamiseksi.

Luvan hakeminen ja voimassaolo

Ensimmäiset Vantaan kaupungin myöntämät mikroliikenneluvat ovat voimassa yhden ajoneuvojen operointikauden ajan. Ajanjakson 1.1.2026–28.2.2027 aikana myönnetyt mikroliikenneluvat ovat voimassa mikroliikenneluvan myöntämisestä lähtien 28.2.2027 asti. Ensimmäisen lupakauden jälkeen tarkastellaan lupaehtojen toimivuutta ja tehdään niihin tarvittavia muutoksia saatujen kokemusten ja tiedon perusteella. Luvan hakemisen aikataulu suunnitellaan jatkossa siten, että seuraavaa lupaa voi hakea jo olemassa olevan luvan voimassaoloaikana, jotta palveluntarjoajien lupien voimassaoloon ei tule tarpeettomia katkoksia.

Lupaa on haettava vähintään 45 päivää ennen vuokraustoiminnan toivottua aloituspäivää.

Mikroliikenneluvan hakemisesta peritään 210 euron suuruinen maksu. Maksun suuruus perustuu kaupungille luvan käsittelystä aiheutuneisiin kokonaiskustannuksiin.

Vantaan kaupungin hallintosääntöön on valmisteilla lisäys, jonka mukaisesti kaupungininsinööri päättäisi luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä kaupungin liikenneturvallisuustyöstä. Edelleen hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 8 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista.

Kaupunkitilalautakunta 10.12.2025

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) ottaa liikennepalvelulain mukainen mikroliikennelupa Vantaalla käyttöön 1.1.2026 alkaen,
- b) hyväksyä liitteen 1 mukaiset mikroliikennelupaan liitettävät lupaehdot Vantaalla,
- c) oikeuttaa kaupungininsinööri perustellusta syystä päättämään vähäisistä muutoksista mikroliikenneluvan lupaehtoihin, kun muutokset ovat välttämättömiä liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta, ja
- d) että mikroliikenneluvan hakemisesta peritään 210 euron suuruinen maksu.

Liitteet:

- Liite 1. Mikroliikennelupaan liitettävät lupaehdot
- Liite 2. Alustavat aluerajoitukset Tikkurilassa ja Myyrmäessä
- Liite 3. Muistio sidosryhmäyhteistyöstä

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Iina Rusanen, puh. 040 688 6954
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)